

Høring om Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) Prop. 46 L (2017-2018)

Generelt om lovforslaget

FKT er fornøyd med lovforslaget fra regjeringen. Det kommunale selvstyret foreslås lovfestes og i den sammenhengen er det særlig viktig å styrke kommunens evne til å ivareta sitt ansvar. Vi mener at proposisjonen i all hovedsak bidrar til dette ved å foreslå en styrket egenkontroll på flere områder:

Kontrollutvalget

- FKT støtter at antall medlemmer i kontrollutvalget foreslås økt fra tre til fem.
- FKT støtter at lederen av kontrollutvalget ikke kan være medlem av samme parti som ordføreren.
- Det foreslås endringer i valgbarhetsreglene til kontrollutvalget som vil styrke utvalgets uavhengighet. Dette støtter FKT. Uavhengigheten til kontrollutvalget er også avhengig av et kompetent og uavhengig sekretariat. Vi kommer tilbake til dette.

Sekretariatet

- Når det gjelder sekretariatene er FKT særlig fornøyd med at forholdet mellom sekretariatene og revisjonen klargjøres i en tydelig definisjonsstandard på revisjon og tydeligere rollebeskrivelser som ikke avskjærer sekretariatene fra å gjøre vurderinger opp imot et regelverk.
- Vi støtter den viktige presiseringen fra departementet om at det er sekretariatet som utarbeider saksfremlegg og legger frem saker for kontrollutvalget, også i saker fra revisor (jf. pkt. 24.5.4, sist i femte avsnitt (s. 290), og i lovteksten § 23-7, der det står at verken revisor eller kontrollutvalgsmedlemmer kan utføre sekretariatsoppgaver). Verken revisor eller kontrollutvalgsleder kan ut fra dette skrive saksfremlegg.
- Vi støtter også presiseringen fra departementet om at «det er viktig at sekretariatene har den kompetansen som er nødvendig for å kunne utføre oppgavene sine og være den støtten for kontrollutvalgene som de er ment å være» jf. pkt. 24.7.4, andre avsnitt (s. 293)), selv om departementet ikke ønsker å lovfeste et kompetansekrav til sekretariatet, slik FKT argumenterte for. Det kunne imidlertid også ha vært presisert at «det er viktig at sekretariatene har den kompetansen og kapasiteten som er nødvendig for å utføre oppgavene sine og være den støtten for kontrollutvalgene som de er ment å være». Det er dette sammen med sårbarheten og behovet for faglig bredde FKT har vært opptatt av når vi har argumentert for størrelsen på sekretariatene (jf. pkt. 24.8.3 s. 294).
- FKT støtter videreføringen av prinsippet om uavhengighet for sekretariatet: Det skal ikke være tillatt for revisjonen å være sekretariat for kontrollutvalget (jf. kontrollutvalgets påse-ansvar overfor revisor). Det skal heller ikke være tillatt at ansatte som utfører annet arbeid i kommunen enn sekretariatsoppgaver, kan være sekretariat for kontrollutvalget.
- I vår høringsuttalelse til NOUen påpekte vi at sekretariatets uavhengighet må vektlegges sterkere gjennom at bytteordninger der administrasjonen i en kommune er sekretariat for kontrollutvalget i en annen kommune, ikke bør være tillatt. Begrunnelsen for dette er at

Sekretariat:

FKT
Postboks 41 Sentrum
0101 Oslo
fkt@fkt.no

Telefon
414 71 166

www.fkt.no
Twitter: [@FKT_no](https://twitter.com/FKT_no)
Bank: 0539 43 90447
Org. nr. 989 545 159

nærliggende kommuner som det kan være naturlig å samarbeide om dette området med, gjerne også har andre interkommunale samarbeid. Dette kan fort føre til habilitetskonflikter for sekretariatet, og i verste fall redusere sannsynligheten for at det blir gjennomført kontroller på de områdene som kommunene samarbeider om. Det er også et utstrakt samarbeid på rådmannsnivå i nærliggende kommuner, og det er lett å tenke seg at sekretæren gjennom sin egen rådmann/arbeidsgiver kan påvirkes til å gjøre vurderinger i favør av rådmannen i den kommunen vedkommende skal kontrollere.

- FKT mener at revisjonsenheter ikke skal kunne utøve sekretariatsfunksjonen i kommuner, selv om de ikke utfører revisjonsoppdragene i de aktuelle kommunene. Sekretariatet kan lett komme i habilitetskonflikter ved utredninger om og vurderinger knyttet til konkurranseutsetting av revisjon. Sekretariatet kan være tilbøyelig til å vurdere sitt selskaps «egen løsning» fremfor andre ved utredning av revisjonsordning. I tillegg vil sekretariatet ved konkurranseutsetting ha tilgang til alle opplysninger i tilbudene fra de konkurrerende revisjonsselskapene. Dersom det revisjonsselskapet som er sekretær for et kontrollutvalg senere ønsker å gå inn i en konkurranse om et annet revisjonsoppdrag, kan den informasjonen om andre revisjonsselskaper som har tilflytt revisjonsselskapet som sekretær kunne gi utilsiktede konkurransefordeler. Til slutt kan vi se for oss situasjoner der revisjonsselskapet som er sekretariat for et kontrollutvalg kan komme til å ha en faglig sterk knytning til revisor for det aktuelle kontrollutvalget, slik at realiteten blir et revisorstyrt kontrollutvalg der de folkevalgte i kontrollutvalget ikke gjøres i stand til å ivareta sitt påse-ansvar overfor revisor i tilstrekkelig grad.

Regnskapsrevisjon

- FKT støtter departementets forslag om å videreføre at nummererte brev alltid skal stiles til kontrollutvalget med kopi til kommunedirektøren. Dette vil gjøre det unødvendig med årlig oppsummering av de nummererte brevene.
- FKT støtter departementets forslag om å lovfeste at revisor årlig skal gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp etter første ledd, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp (lovteksten § 24-7 siste ledd).

Forvaltningsrevisjon og selskapskontroll

- Dagens krav om årlig forvaltningsrevisjon foreslås opphevet, men det skal fortsatt være krav om en plan. For FKT er det viktig å understreke at kravet om en plan for forvaltningsrevisjon må forstås som et krav om å gjennomføre forvaltningsrevisjoner i det omfang som er beskrevet som behov i planen, ev. justert for endringer i behovet gjennom planperioden. Ved å gjennomføre forvaltningsrevisjoner kan vi unngå økt behov for statlig tilsyn.
- Innføring av krav om at kommunene skal ha eierskapsmelding, er positivt. Et slikt krav tydeliggjør kommunens ansvar for sitt eierskap.

Innsynsretten

- Videre støtter FKT at det er behov for å styrke kommunens kontroll med ekstern virksomhet som utfører kommunale oppgaver og at innsynsretten nå foreslås til også å omfatte «andre virksomheter» som utfører oppgaver på vegne av kommunen

Statlig tilsyn

- Det legges også opp til en sterkere samordning mellom det statlige tilsynet og kommunenes egenkontroll. Dette er særlig aktuelt når det gjelder forvaltningsrevisjon. Tilsynsmyndighetene oppfordres til ikke å prioritere et tilsyn med samme tema som er planlagt eller nylig gjennomført forvaltningsrevisjon, med mindre det foreligger særlige grunner. FKT vil jobbe for å få til systematisk samhandling og samordning mellom fylkesmannen og den kommunale egenkontrollen

Vi tillater oss og komme med et konkret endringsforslag:

§ 23-7 Sekretariatet

(forslag til endringer med rød skrift)

Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for at kontrollutvalget får sekretariatsbistand som tilfredsstiller utvalgets behov.

Sekretariatet skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon og av den eller dem som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunen.

Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til

- 1. ansatte i kommunen eller fylkeskommunen som har andre arbeidsoppgaver enn å være sekretær for kontrollutvalget*
- 2. den som utfører revisjon for den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen*
- 3. medlemmer av kontrollutvalget, kommunestyret eller fylkestinget i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen.*
- 4. ansatte i andre kommuner som utfører andre oppgaver enn å være sekretariat for kontrollutvalg*
- 5. offentlige eller private revisjonsselskaper*

Den som utfører sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget, er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir.

Kommunestyret og fylkestinget velger selv sekretariat for kontrollutvalget etter innstilling fra kontrollutvalget